

Dosarul nr.3ra-1304/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: L.Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M.Guzun, V.Buhnaci, L.Pruteanu)

Î N C H E I E R E

7 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Rubanovici împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 26 august 2017, Ion Rubanovici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 28 iunie 2017 s-a adresat Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea pensiei de invaliditate/dizabilitate, neachitată pentru anii 2010-2017, dar stabilită pe un termen nelimitat de CTAS Rîșcani, în sumă de 400 lei/lunar.

Ion Rubanovici a indicat că, Casa Națională de Asigurări Sociale, în mod neîntemeiat, a refuzat emiterea actului administrativ în sensul solicitat, iar prin răspunsul nr. ADR-2357/17 din 31 iulie 2017, recepționat la începutul lunii august 2017, i-au fost afectate în mod grav drepturile sale, cauzându-i un prejudiciu material și moral considerabil.

Ca urmare, reclamantul a considerat că, refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a încălcat dreptul la pensia de dizabilitate stabilită legal și este contrar prevederilor art. 2 alin. (2), (3) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, precum și prevederile art. 1401 alin. (1) din Codul civil.

Reclamantul a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ în baza căruia să-i achite pensia de dizabilitate stabilită în mărime de 400 lei/lunar, neachitată pentru perioada 1 mai 2010 - 10 aprilie 2017;

repararea prejudiciului moral și material în mărime de 20 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Ion Rubanovici împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral. S-a considerat răspunsul nr. Adr-2357/17 din 31 iulie 2017 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, neîntemeiat. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i achite lui Ion Rubanovici alocația socială de stat, stabilită și neachitată, în mod retroactiv, pe o perioadă de 3 ani, începând cu 10 aprilie 2017, cu majorarea acesteia, potrivit legislației în vigoare. În rest, cerințele au fost respinse ca nefondate.

La 27 decembrie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat, iar la 13 martie 2018 a depus apel motivat împotriva hotărârii din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 14 alin. (1), 16 alin. (1), 17 alin. (1) lit. b) ale Legii contenciosului administrativ, art. 1¹, 2 alin. (1), (2) ale Legii privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, art. 1, 3 lit. a), 4, 6 alin. (6)-(9) din Legea nr. 499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, pct. 24 lit. a), 31, 32 din Regulamentul privind modul de plată a pensiilor stabilite în sistemul public de pensii și alocațiilor sociale de stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 929 din 15 august 2006.

În această ordine de idei, Colegiul a reținut ca fiind justificată concluzia primei instanțe referitor la faptul că, răspunsul nr. Adr-2357/17 din 31 iulie 2017 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale este neîntemeiat, or, potrivit art. 6 alin. (6)-(8) din Legea nr. 499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, plata alocațiilor se face lunar, pentru luna în curs, în localitatea de domiciliu. Alocația stabilită, dar neîncasată la timp din vina beneficiarului se plătește retroactiv pe o perioadă de cel mult 3 ani anterior datei solicitării.

Astfel, instanța de apel a conchis că, o condiție de obținere a alocației sociale o reprezintă deținerea cetățeniei Republicii Moldova și nicidecum înregistrarea la domiciliu pe teritoriul țării al solicitantului.

Prin urmare, referindu-se la prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 499 din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, Curtea de Apel Chișinău a considerat legală și întemeiată hotărârea primei instanțe și nu a găsit temeiuri de a o anula.

La 27 iulie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 5 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a analizat minuțios actele normative care ar reglementa raportul juridic litigios.

Casa Națională de Asigurări Sociale a reiterat motivele de fapt și de drept invocat în cererea de apel.

Suplimentar, recurenta a subliniat că, intimatul niciodată nu a beneficiat stabil de o pensie de dezabilitate, iar alocația socială de stat a fost achitată lunar la oficiul poștal din comuna Grătiești, mun. Chișinău, unde ultimul a avut domiciliul stabilit până la 2 mai 2012.

Totodată, a remarcat că, din documentele dosarului de alocații de stat al intimatului, reiese că la 23 martie 2010 din motivul absenței îndelungate a fost reluată plata alocației sociale de stat retroactiv, care a fost încasată în luna aprilie 2010, iar începând cu 1 mai 2010 alocația socială nu a mai fost ridicată de la oficiul poștal al comunei Grătiești, mun. Chișinău.

Mai mult, colaboratorii CNAS la 1 noiembrie 2010 au suspendat plata alocației sociale de stat a intimatului din același motiv, care a fost stabilită, dar neîncasată pe o perioadă de 6 luni de către beneficiar, începând cu 1 mai 2010.

Astfel, în condițiile lui Ion Rubanovici plata alocației retroactiv pentru 3 ani este imposibilă, deoarece dânsul de la 2 mai 2012 până la 10 aprilie 2017 nu a avut domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, emițând o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Prin referința din 18 septembrie 2018, Ion Rubanovici a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 5 iunie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 27 iulie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva